

Opinionsbildares uppfattning om Skellefteå

April 2001

Vilka kända Skellefteå-bor känner du till?

Någon hockeyspelare kanske... Foppa? Inte det. Men bröderna Sedin då?

Opinionsbildares uppfattning om Skellefteå

Bakgrund

Vilken kunskap och vilka attityder till Skellefteå har svenska opinionsbildare? Undersökningsföretaget Analys har i samarbete med SIFO intervjuat 25 svenska opinionsbildare om deras bild av Skellefteå.

Metod och urval

Intervjuerna har skett per telefon och tagit mellan 5 – 10 minuter. Med opinionsbildare avses personer som i sin profession har möjlighet att påverka människors uppfattningar eller styra institutioners eller företags etableringar.

Respondenterna har valts ut efter ett bedömningsurval där deras yrke varit vägledande. Journalister med samhälls- eller ekonomifokus, analytiker, marknadsförare, etableringsansvariga och till viss mån politiker har betraktats som opinionsbildare. Av respondenterna återfinns majoriteten i Stockholm. Majoriteten av respondenterna är män.

Frågeställningarna har tagit fram tillsammans med SIFO .

Kvalitativa intervjuer av det här slaget kan inte ligga till underlag för generaliseringar hänförliga på en större population. Däremot är det möjligt att identifiera en viss informationsmättnad, d.v.s. att samstämmigheten bland respondenterna om vad Skellefteå står för är stor.

Spontan erinran om Skellefteå

Initialt bad intervjupersonerna (IP) att beskriva vad de tänkte på när de tänker på Skellefteå. Syftet med denna fråga är att försöka nå deras emotionella inställning till staden innan de hunnit börja rationalisera sina åsikter för mycket. Dessa intryck kallas top-of-mind och återspeglar ofta de attityder man har.

Den spontana reflektionen över Skellefteå refererar till det geografiska läget. Man placerar Skellefteå korrekt som en kuststad i norrland.

Jag tänker på Norrland, på vacker natur och ett utvecklat ungdomsarbete.

Jag tänker på Norrland och på ett besvärligt sysselsättningsläge. Annars är det bara fina joner som strålar ut: fin natur, sport...

Flera personer associerar till ungdomsverksamheten. I hela studien kan vi se att Urkraft med dess ledare Stig-Arne Bäckman har skapat sig en plattform i många opinionsbildares medvetande.

Spridda röster pekade på Skellefteås musikscen och idrottsliga framgångar med hockeylaget och Hardy.

Fördelarna med Skellefteå

Svaren på denna fråga ska ligga till underlag för att identifiera de argument som kan användas i marknadsföringen av staden och dess verksamhet.

I svaren på denna fråga märks IPs begränsade kännedom om Skellefteå. Flertalet av respondenterna anger allmänna livskvalitetsfaktorer som den största fördelen med Skellefteå. Man tar upp möjligheten till "riktig vinter", billigt boende, nära till jobbet etc, dvs fördelar som är så pass generella till sin natur att det skulle kunna appliceras på vilken norrlandsstad som helst.

"Det finns allmänna fördelar med mindre städer jämfört med till exempel Stockholm. Det kan vara lättare att få tag på billigt boende, det kan vara lättare att rekrytera, man kan "locka hem" utflyttade Skellefteåbor som har hög kompetens."

"Största fördel... – inte mycket, men att Skellefteå inte ligger i inlandet är ju ett plus."

Få känner till någon verklig fördel.

Nackdelarna med Skellefteå

Svaren på denna fråga syftar till att finna de hinder som finns hos opinionsbildare för att lägga verksamhet etc. i Skellefteå. Svaren indikerar vad man genom konceptutveckling eller marknadsföring bör åtgärda för att öka konkurrensförmågan.

Avståndet är den största nackdelen för Skellefteås räkning. Till detta kommer baksidan av de "riktiga vintrarna" – att det är mörkt och kallt.

"Möjligen att livet är annorlunda där. Att man funderar på hur mans skulle klara av att bo i norr. Och så är väl vintrarna rätt mörka trots snön, va?"

"Jag föreställer mig att det är en stor nackdel att det är mörkt och kallt. Och isolerat. Jag inbillar mig att det inte "kommer förbi" så många spännande människor för föredrag, konferenser och sånt."

Okunskapen om de problem som verkligen ligger Skellefteå i fatet kommer inte fram. IPs okunskap om Skellefteås för- respektive nackdelar märks tydligt.

Jämförelse mellan Skellefteå och andra norrlandsstäder

Svaren på denna fråga ger input till positioneringen på hemmaplan. Även om Skellefteås målmarknad inte är Norrland är det viktigt att undersöka konkurrenskraften bland de närmaste liknande städerna.

Bland de norrlandsstäder som IP relaterar till står Umeå främst. I diskussionen om hur Skellefteå placerar sig är det efter Umeå och Luleå som också nämns. I jämförelsen framkommer att kunskapen om Skellefteås konkurrensförmåga med övriga norrlandsstäder är låg.

”Det blir väl kustläget igen, det är ju ännu knepigare i inlandet. Skellefteå ligger ju inte så långt upp.”

”Fördelen - ur ett Stockholmsperspektiv - är väl att Skellefteå inte ligger fullt lika långt norrut som städer som Kiruna och Haparanda. Och kustläget är ju bättre än Lycksele och Vilhelmina. Nackdelen är nog att man hamnat i skuggan av residensstaden Umeå.”

Hur väl stämmer din uppfattning med följande påståenden

Syftet med dessa påståenden är att få en bild av IPs uppfattning om Skellefteås attraktivitet ur olika aspekter. Svaren har betygsatts på en skala där 5 innebär att IP instämmer mycket in påståendet och 1 innebär att man tar avstånd från påståendet

	Skellefteå	Umeå
Fint turistmål	3,3	2,4
Bra konferensstad	3,15	2,5
Goda utbildningsmöjligheter	2,95	4,68
Goda data- och telekommunikationsmöjligheter	2,95	3,34
Skellefteå har ett varierat näringsliv	2,85	3,28
Lätt att ta sig till och från	2,75	3,31
Attraktiv etableringsort	2,6	3,62
Skellefteå är en tillväxtregion idag	2,4	3,92
Hög kompetens inom träområdet	2,35	-
Tillgång på kompetent arbetskraft	2,3	3,71
Brett kulturliv	2,3	3,06

Svaren på påståendena visar att Skellefteås attraktivitet i första hand handlar om att vara en utbildningsort och en stad som har ett aktivt näringsliv. Den starkaste bilden ligger dock på Skellefteå som utbildningsort.

Skellefteåbaserade företag

Vilka Skellefteåbaserade företag känner IP till är en fråga som ställs bland annat med syfte att försöka finna referenspersoner – s.k. intygare - att kunna använda i marknadskommunikationen.

Många av respondenterna har ingen kunskap om några Skellefteåbaserade företag utan att få någon hjälp till erinran.

Det är dock tre företag som nämns där Boliden intar en särställning, följd av Alimak och Urkraft.

Att det finns datakompetens i Skellefteå framkommer men inget dataföretag nämns specifikt vid namn. Man känner till att f.d. Kommundata är framgångsrikt, men känner inte till vad de heter idag. Likaså kan en respondent referera till ett framgångsrikt webbföretag vilket troligen är Paregos. En respondent känner till att arkitektfirman FFNS finns i Skellefteå och en minns att han köpt en badrumskran från Swemolit.

Skellefteåkändisar

Även frågan om vilka kändisar man känner till som kommer från Skellefteå syftar till att identifiera sagespersoner för Skellefteå att hänga upp eventuell marknadsföring på.

Skellefteå har få personer som nått rikskändisskap. Lorentz Andersson och Stig Arne Bäckman är de två enskilda individer som flest känner till. Hockeylaget och dess tränare "Hårde Hardy" nämns av ett antal.

En enskild IP känner till författarna Sara Lidman, PO Enquist och Torgny Lindgren.

"Jag borde komma ihåg några hockeyspelare, och vad de heter i Wannadies..."

"Någon hockeyspelare kanske... Foppa? Inte det. Men bröderna Sedin då?"

"Jag har ju träffat han som startade Urkraft, men vad är det han heter? Får jag titta efter? ...Stig-Arne Bäckman"

Slutsats

Skellefteås bild bland svenska opinionsbildare är mycket vag. IP uppger som svar på många frågor att de inte känner till förhållandena men tittar man på svaren framkommer att IP ger ett generellt svar som skulle kunna vara hänförligt till vilken stad norr om Stockholm som helst.

Positivt är dock att kunskapen om Skellefteås näringsliv visar på viss detaljrikedom.

Intervjuerna sammanställda

Chefsekonom bank
Chefsredaktör (4 st)
Partistyreledamot
Partisekreterare (2 st)
Vd/branschhövding IT-företagen
Informationsdirektör (2 st)
Marknadschef (2 st)
EU-parlamentariker (regionfrågor)
EU-parlamentariker (gruppledare)
LO-ekonom
Musikproducent/A&R
VD (5 st)
stf. Generaldirektör
Etableringsansvarig
Näringslivschef

1 När du här talas om Skellefteå. Vad tänker du på då?

- a. Jag tänker på Västerbotten, hockey...
- b. Det första jag tänker på är kartbilden, kusten, ungefär var på kusten staden ligger.
- c. Jag tänker på Håkan Lind som jag samarbetar mycket med.
- d. Konferenscentret, vad heter det... Polaris?
- e. Jag tänker på in min mans familj som tidigare bodde där.
- f. Lorentz Andersson
- g. Jag tänker på Norrland och den vackra kusten.
- h. Ingenting faktiskt.
- i. Spontant kommer jag att tänka på Lars Lindström, mångårig medarbetare på Expressen
- j. Först kommer jag att tänka på Medelfors folkhögskola, sedan givetvis på Boliden och Rännskärsverken. Men också på Åsells möbler, faktiskt.
- k. Norrlandskusten...
- l. Hockey och Pop!
- m. Jag kommer att tänka på bra ungdomsverksamhet. Både får barn i riskzonen och bra ungdomsgårdsverksamhet till exempel.
- n. En medelstor norrländsk stad. Så trist måste jag svara.
- o. Eftersom det är min bransch kommer jag att tänka på snickericentralen.
- p. Ishockey och Boliden
- q. Jag tänker på Urkraft som vi har ett nära samarbete med.
- r. Inget annat än att det är ett kul namn.
- s. Jag tänker på norrland och på ett besvärligt sysselsättningsläge. Annars är det bara positiva joner som strålar ut; fin natur, sport...

- t. Jag tänker på Norrland, på vacker natur och på ett utvecklat ungdomsarbete.
- u. En mellanstor stad längst Norrlandskusten
- v. Bekanta jag haft i staden.
- x. Konferensanläggning jag besökt
- y. Norrland
- z. Några intressanta dataföretag

2 Vad tycker du är de största fördelarna med Skellefteå?

- a. Det skulle väl vara kustläget då.
- b. Kustläget, möjligen...
- c. -
- d. -
- e. Det finns allmänna fördelar med mindre städer jämfört med till exempel Stockholm. Det kan vara lättare att få tag i ett billigt boende, det kan vara lättare att rekrytera, man kan "locka hem" utflyttade Skellefteåbor som har hög kompetens etc.
- f. Jag tänker på vacker natur, på Norrland och på en etablering som är på gång; det handlar om IT-säkerhet.
- g. Ren luft, skönhet, närheten till vacker natur, riktig vinter med snö så att det inte blir så märkt.
- h. Jag kan väl tänka mig att det kan vara nära till jobbet och så...
- i. Möjligen att det känns som om skogsnäringen är på väg att bli betydelsefull igen. Både bygg- och möbelindustrin utvecklas ju på ett spännande sätt. Forskningen runt isomeriskt tryckbehandlat trä kan revolutionera industrin. Då ligger städerna vid norrlandskusten bra till.
- j. Man är väldigt duktiga på utbildning och har skaffat många bra högskoleutbildningar till stan.
- k. Det vet jag inte.
- l. Jag vet faktiskt inte. Schablonen talar ju om arbetslöshet vet inte om den stämmer just i Skellefteå. En fördel för stan kan ju vara att flyttlassen går mot kusten. Ett annat plus är den bra musikscenen. Hela pop-explosionen för tio år sedan gav Skellefteå ett bra anseende bland unga. Jag tror att den industrin är bra fortfarande.
- m. Det skulle väl möjligen vara att det är lagom stort.
- n. Hockeyn tänker jag på, och en datasatsning för ett antal år sedan som jag inte vet riktigt vad den blev av.
- o. Som alla andra mindre städer försöker man väl locka med ren luft och skog, men det finns ju faktiskt i stort sett överallt i det här landet.
- p. Inte mycket, men att Skellefteå inte ligger i inlandet är ju ett plus.
- q. Jag har en känsla av att i Norrland är det nära mellan människor.
- r. Jag har aldrig varit i Skellefteå men jag kan tänka mig att där är lägre boendekostnader, enklare att röra sig i stan, bättre kommunal service och rätt trevligt.

- s. Ett fint naturliv, sunt liv , aktivitet av olika slag.
- t. En mellanstor stad som har bra utbildningsmöjligheter på många områden.
- u. En förmåga att göra vad de kan med begränsade resurser
- v. Vet inte
- x. Fin natur, riktiga vintrar.
- Y Inte mycket.
- z. Lätt att få folk att stanna kvar i jobbet.

3 Vad är de största nackdelarna med Skellefteå?

- a. Det ligger ju lite avsides, som man brukar säga.
- b. Från mitt perspektiv är det en nackdel att ligga i Norrland.
- c. En omfattande kommunal bolagssektor som gör det svårt för etableringar.
- d. Från mitt Lindköpingsperspektiv ligger Skellefteå för långt bort. Men det gör ju å andra sidan Malmö också...
- e. Geografin är så klart en nackdel...
- f. Det är kallt, långt norrut. Kommunikationerna är givetvis ett problem för den traditionella industrin som är beroende av transporter och så. För IT-företag har det ju mindre betydelse.
- g. Möjligen att livet är annorlunda där. Att man funderar på hur man skulle klara av att bo i norr. Och så är väl vintrarna rätt märka trots snön, va?
- h. Jag föreställer mig att det är en stor nackdel att det är märkt och kallt. Och isolerat. Jag inbillar mig att det inte kommer "förbi" så många spännande människor för föredrag, konferenser och sådant
- i. Stan ligger ju rätt långt norrut och älvarnas betydelse minskar ju hela tiden.
- j. Man har en slags slutenhet mot omvärlden. I Skellefteå är man gärna sig själva nog...
- k. Avståndet är en klar nackdel.
- l. Det är svårt att peka ut speciella nackdelar för staden. Det handlar mer om regionala nackdelar. Vi har idag några regioner med högre tempo - Malmö/Lund, Mälardalen, Umeå... Skellefteå tillhör ingen sådan.
- m. För mig är det väldigt långt bort.
- n. Jag kan inte peka på några speciella nackdelar gentemot motsvarande städer.
- o. Nackdelen är väl att man inte har något unikt. Man påminner om en massa andra mellanstora städer. Och sådana städer brukar lida av kulturell fattigdom, nedskärningar i vården etc. Dessutom ligger den ju väldigt långt norrut för en smålänning.
- p. Det är ju en bit dit! Jag tror att städer som inte ligger i Mälardalen eller Skåne har ett gemensamt problem.
- q. Min fördom är att man har väldigt svårt att göra något om man inte får bidrag av något slag.

r. Möjligen att det kan vara sämre tillgång på vissa saker; specialtidningar, vissa skivor och filmer. Jag inbillar mig också att det är en mindre blandning av människor från olika kulturer, mindre internationell känsla.

s. Den geografiska placeringen kan vara en nackdel, men å andra sidan minskar betydelsen av geografi i många branscher i dag. Möjligen kan det också vara så att man är inne i en trend av avflyttning och ett sådant klimat är aldrig bra.

t. Om man inte tycker om vintern kan det kanske vara lite kallt och märkt i januari.

u. Läget

v. Ligger det inte långt borta?

x. att det är kallt och mörkt.

y. Det ligger långt borta.

z. Det känns som om det ligger långt bort.

4 I jämförelse med andra norrlandsstäder, vilka är för- och nackdelarna med Skellefteå?

a. Fördelen - ur ett Stockholmsperspektiv - är väl att Skellefteå inte ligger fullt lika långt norrut som städer som Kiruna och Haparanda. Och kustläget är ju bättre än Lycksele och Vilhelmina. Nackdelen är nog att man hamnat i skuggan av residensstaden Umeå.

b. Det blir väl kustläget igen, det är ju ännu knepigare i inlandet. Skellefteå ligger ju inte så långt upp.

c. Skellefteå är ju en hyggligt stor stad så där finns väl en allmän struktur som fungerar.

d. Den står sig inte så bra jämfört med andra norrlandsstäder. Städer jag får positiva vibbar av är framförallt Umeå och Härnösand. Och kanske också Luleå.

e. Jag kan bara svara att restiden är något man alltid beaktar idag. Går det lätt att ta sig till Skellefteå är det ju en fördel.

f. Skellefteå saknar visserligen högskoleutbildning på det vis som Umeå och Luleå har, men det ska egentligen inte spela någon roll för utvecklingen. Högskolan ska serva alla kommuner efter deras behov.

g. Jag känner mindre till Skellefteå än andra norrlandsstäder. Umeå känner man ju som universitetsstad. I Härnösand och Luleå känner jag människor. Men också Sundsvall och Östersund känns som om de gjort sig mer bemärkta än Skellefteå...

h. Jag har aldrig varit i Skellefteå trots att jag är rätt bevandrad i Sveriges städer. Grannstaden Umeå vet jag till exempel en hel del om, men Skellefteå har inte gjort något vidare intryck.

i. Skellefteå är på många vis en vit fläck på kartan. Umeå är ju norrlandstaden som växer och som har universitetet och spännande företag runt det. Luleå/Boden bildar ju också någon slags kritisk massa, Östersund har ju problem, men är tydlig som stad... Jag vet nog väldigt lite om Skellefteå.

j. En fördel är att man satsar stort på bra utbildning framförallt är satsningen på trä, ända från gymnasiet och uppåt, med spetsforskning och samarbete mellan utbildningsanstalterna rätt fantastiskt. En nackdel är att man har svårt att samarbeta med andra Norrlandsstäder och att man ligger i en ständig konflikt med Umeå i stället för att dra nytta av varandra. Norrlandsstäderna måste börja samarbeta på allvar.

k. Jag har bott i Gävle, om det nu får räknas som norrlandsstad. Både Luleå och Umeå skulle jag också kunna tänka mig, de känns helt okey, Skellefteå möjligen... Men resten av norrlandsstäderna är omöjliga. Skellefteå hamnar trea efter Umeå och Luleå.

l. Umeå Luleå är städerna som står ut. Som har stark tillväxt. Östersund och Sundsvall har ju mitthögskolan som fått stora resurser och expanderar därför.

m. Skellefteå är helt klart en mer anonym stad än de andra norrlandsstäderna.

n. Skellefteå känns mer anonym än andra städer i norr. Jag var där senast för ett år sedan och det bestående intrycket är att det var förförligt mycket gamla människor. Det är det i och för sig alltid på bankmöten men det här var något extra...

o. Jag tycker nog att Skellefteå sticker ut mer än många andra norrlandstäder som Piteå och Östersund som är mer anonyma. Men jämför man med Umeå är det klart att man här mer talas om den staden.

p. Att man ligger nära Umeå och hamnar i skuggan kan ju vara en nackdel. Men det borde egentligen kunna vara en fördel.

q. För mig är Skellefteå mindre anonym än andra städer men det beror sannolikt på att jag har kontakt med Urkraft.

r. För mig är det faktiskt bara Umeå som märks bland norrlandstäderna. Dels för att jag har varit där, dels för att där finns en bra musikscen och ett politiskt engagemang.

s. Skellefteå verkar ha kommit lite i skymundan. I vår profession har vi betydligt mer utbyte med städer som Östersund, Luleå och Umeå.

t. Jag tycker att det känns som om Skellefteå står sig bra i jämförelse. Här finns både utbildning och förhållandevis bra med arbetsplatser. Men Umeå kanske syns mer i media.

u. Skellefteå kommer på efterkälken efter loket Umeå och Luleå.

v. Vet inte.

x. Skellefteå har ju inte samma drag som Umeå eller Sundsvall tror jag.

y. Hör man talas om Skellefteå så mycket egentligen? Kanske att de har en vacker natur?

z. Man hör ju talas en del om Skellefteå i min bransch. Men jag vet inte – tror att Umeå och Luleå är större.

6 Vilka Skellefteåbaserade företag känner du till?

a. Linden/Alimak, Boliden kanske?

b. Rännskärsverken, Alimak, dataföretag

c. Jag har köpt mitt handfat från ett företag som heter Swemolit

d. Inte ett enda!

e Faktiskt inte

f. Nej, det gör jag nog inte...

g. Finns det inte ett pappersbruk där? Jag tänker också på turism men kan inte peka på något speciellt företag.

h. Inga alls.

i. Jag är ledsen men jag kommer inte på något.

j. Boliden, Rännskärsverken, Alimak, F.d. kommundata "vad-de-nu-heter-nu-för-tiden", Urkraft...

- k. Tyvärr...
 - l. Boliden.
 - m. Rännkärsverken.
 - n. Det borde jag kanske men det är inget som dyker upp spontant. Det var den där datasatsningen i så fall.
 - o. Snickericentralen.
 - p Alimak, Boliden.
 - q. Bara Urkraft
 - r. Ingen aning
 - s. En konsult - FFNS, på industrisidan vet jag inte... Någon underleverantör till bilindustrin tror jag.
 - t. Jag känner till Urkraft, som väl kan kallas ett företag också. Och ett webföretag som gjort bra saker till tv.
 - u. Boliden
 - v. Alimak, Boliden är ju de stora.
 - x. Hmm, få se... Jo stålverksföretaget Boliden.
 - y. Inget jag kommer på såhär...
 - z. En del dataföretag, men jag minns inte namnet på dem.
- 7 Vilka Skellefteåkändisar känner du till?**
- a. Det fanns väl en hockeyspelare som hette Acke Andersson.
 - b. ... tyvärr, ingen!
 - c. Håkan Lind och det där förförliga kommunalrådet ...Lorentz Andersson
 - d. Sverker Lindberg var en mycket sympatisk man som tyvärr avled hastigt för ett antal år sedan.
 - e. Bara av privat vänner.
 - f. Lorentz Andersson
 - g. Någon hockeyspelare kanske... Foppa? Inte det. Men bröderna Sedin då?
 - h. ... Jag tänker - nej, faktiskt inte någon enda.
 - i. Lars Lindström på Expressen. Och hur är det med författarna; PO Enkvist, Sara Lidman... De kommer ju från byar, men kan någon ligga i Skellefteå Kommun?
 - j. Lorentz, Karin Lundberg, Katarina Arvidsson
 - k. Tomas Idergard.
 - l. Jag borde komma ihåg några hockeyspelare, och vad de heter i Wannadies...
 - m. Jag känner ju till Urkraft, men namn...

n. Ingen

o. Bara privata kontakter

p. Det finns ett kommunalråd som heter Lorentz Andersson. Och så hockeyspelare så klart... Hårde Hardy är ju från Skellefteå.

q. "Stigge" Bäckman på Urkraft, så klart.

r. Det är något band som kommer därifrån, men vilket?

s. Nej, tyvärr.

t. Jag har ju träffat han som startade Urkraft, men vad är det han heter? Får jag titta efter? ...Stig-Arne Bäckman.

u. Vet inte.

v. Jag tänker på mina bekanta

x. Inga.

y. –

z. Visst kom ett popband därifrån?
